

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

Politikai lap, megjelenik hetenkint ötször.

Egy szám
16
fillér

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Mátyás király tér 8. **Telefon-szám: 164.**
Hirdetéseket a szerkesztőség és a kiadóhivatal **mérsékelt** árakon vesz fel.

Feladó szerkesztő:
FODOR KÁROLY

Előfizetési árak: A Bajai Független Újság és Bajai Közlöny együtt **helyben félévre 16 korona, vidékre félévre 20 korona.**

Egy szám
16
fillér

Megint Windischgrätz

avatkozik bele Magyarországi szabadságra való törekvésébe. Negyvennyolc évi annak a mostaninak valamelyik öse, atyjafia fegyverrel avatkozott bele a mi szabadságharcunkba. Seregek élén tört reánk, hogy az osztrákoknak szolgálatot tegyen, hogy végiggázzon a magyar nemzetet és segítsen igába hajtani a mi népünket. Azzal a Windischgrätz-féjével elbánt a lelkes magyar honvédség. Ez, a mostani Windischgrätz nem fegyverrel, hanem intrikával avatkozik a magyar nemzet szabadságra törekvésébe. Ez a Windischgrätz már nem is osztrákként, hanem magyar mezbe öltözve áll oda a rohanó magyar szekér elé és nem fegyverrel, hanem intrikával akarja megakadályozni, hogy nemzetünk szabadsághoz, demokráciához, az ország politikai és gazdasági függetlenségéhez jusson. Intrikával tör ez a félig magyar, egészben osztrák herceg a magyar szabadságra. Intrikája meg akarja akadályozni, hogy a magyar nép leghőbb vágya, a szabadság, a függetlenség valóra váljon. A magyar miniszteri székben ülő osztrák élmező hiba intrikái azonban ellenünk. Intrikái az idők rohanását meg nem tudják állítani, legfeljebb egy pillanatra talán meglassíthatja haladásunk gyorsaságát. De intrikái nem segíhetnek a maradi világnak, nem segíhetnek a szétbúlló osztrákok akarásain. Mi meggyünk előre és aki a magyarság élnivágását, előrelépését meg akarja állítani, azon végiggázol a magyar szabadság tisztító forrgetege. Hiába intrikál a kis osztrák herceg, mert nem rajta mulik a magyar nép sorsa, hanem a népen és szeretett uralkodóján, aki megérti a kor szavát és a nép óháját — és igyekszik azt teljesíteni.

A kormányválság.

Budapest. Ma délelőtt 10 órakor minisztertanács volt, amelyen megjelent Sándor László budapesti rendőrfőkapitány is. Délben fél tizenkét órakor elhagyta Wekerle Sándor a minisztertanácsot és József főherceghez ment kihallgatásra. József főherceg ma kihallgatáson fogadta Károlyi Mihály grófot, Bolgár Ferencet, Beöthy Lászlót, Wlassics Gyulát, Popovics Sándort, Teleszky Jánost, Ghyllány Imre bárót, Zichy Aladárt, Hadik Jánost, Bizony Ákost, Vajda-Vojvoda Sándort és még több politikust.

Fiume horvát kézen.

Fiume város, a felsőbbhatóság és a magyar kormány beleegyezésével még ma a horvátok kezébe kerül. A helyi hatóság a zág-rábi és a horvátországi események folytán a város teljesen védtelen és minden pillanatban ki van téve a megrohanásnak.

Minthogy a várost nem védhetik meg, átadják a várost horvátoknak. Jekelfalussy kormányzó már többször sürgette, hogy a város védelmére nagyobb katonai erőt bocsássanak rendelkezésre, de Wekerle erre nem is válaszolt. Jekelfalussy most már azt kérdezte, hogy a város megtámadása esetén, mi a teendője. Wekerle azt válaszolta, hogy ha a város nem védhető meg, minden vérontás elkerülése végett adják át Fiumét a horvátoknak. Jekelfalussy ezen utasítás szerint járt el. A magyar határőrök kivonultak, a magyar hatóságok elhagyják a várost. Mindenütt leszedték a magyar címet.

Kemény feltételek.

Berlin. Az antant fegyverszünet feltételeit megállapították. Berlinben a feltételeket várják és úgy tudják, hogy ezek a feltételek kemények. A császár lemondásáról szóló hírek egyre erősebben tartják magukat. A többségi pártok is azt a hirt kolportálják, hogy a császár lemond.

Horvátországi állapotok.

Zágráb. Amidőn a zágrábi helyőrség és a honvédség letette az esküt a nemzeti tanácsnak, akkor a tisztek lelépték sapkájukról Károly király nevét viselő rozettákat.

Horvátországban rendkívül nagy a nyugtalanság. Különösen a vörös dandár visz végbe nagy garázdálkodásokat. A vörös dandár felgyújt Horvátországban és Szlavóniában városokat és falvakat.

Megalakult a katonatanács.

Budapest. Tegnap este 9 órakor kihirdették a Károlyi-pártkör ablakából, hogy a nemzeti tanács kebelén belül megalakult a katonatanács. Minden katonát és tisztest feloldanak a közös hadseregnek tett esküjük alul és kötelességüké tették, hogy szolgálataikat bocsássák a katonatanács rendelkezésére.

Törökország megkötötte a fegyverszünetet.

Törökország kapitulációja után ma megkötötték az antanttal a fegyverszünetet.

Igazalmas éjszaka Budapesten.

Budapest. Hétfőn este 6 órakor óriási tömeg gyülekezett a Gizella-téren a Károlyi-pártkör előtt. Esti 9 óra után a mindegyre jobban növekvő tömeg nyugtalanodni kezdett és szónokot kívánt hallani. Buza Barna engedett a felszólításnak és a következőket mondta: Nekünk van már minisztereinkünk. A nép megválasztotta Károlyi Mihályt miniszterelnökké. Fényes László azt mondotta, hogy a döntés most már csak órák esetleg percek kérdése. Közben Buza Barnának az az ötlete támadt, hogy a nép menjen el József főherceghez és közölje a nép határozatát. Most egyszerre felhangzott a jelszó: Fel Budára! A Gizella-téren nem volt se katonaság, se rendőrség. A Mária Valéria-téren háromszoros katonai kordon zárta el az utat. Amikor a tömeg oda érkezett, szétnyílt a kordon és a nép bántatlan haladt tovább. A Lánchídnal gyalogos és lovas rendőrök és csendőrök zárták el az utat. A tömeg neki ment a sorfalnak, de a csendőrök és a rendőrök kardjai visszaverték a támadást. Tíz perccel mulva újabb attack következett. Egyszerre eldördült egy revolver lövés, mire a rendőrök Frommer pisztolyukat használták. A lövöldözés egyre erősebb lett. A katonaságnak is sortűzet vezényelték, de azok a levegőbe löttek. Eddigi megállapítás szerint 2 halott és 16 sebesült van. József főherceg telefonált a Károlyi-pártkörbe és kifejezte a történet fölélt sajnálkozását. Kijelentette, hogy a népek elégtételt ad. A főherceg üzenetét kihirdette Fényes László, mire a nép oszladozni kezdett. A főherceg kijelentése megnyugtatólag hatott, de azért éjjelkor még voltak csoportos ulások.

Legujabb hírek a belső oldalon.

Szózat Baja polgáraihoz.

A gróf Károlyi Mihály elnöke alatt megalakult nemzeti tanács küzzetőtte proklamációját Magyarországnak néphez. Tizenkét pontban foglalja össze azokat a feladatokat, amelyek nélkül az ország megmentését nem tudja elképzelni és a nemzet jövőjét előkészíteni. A nemzeti tanács követeli tehát a mai parlament és kormányrendszer azonnali eltávolítását, a magyarországi seregek haladéktalan visszahívását, a háború azonnali befejezését a német szövetség felbontásával, az általános, egyenlő, titkos, a nőkre is kiterjedő választójog törvénybe iktatását, a szexuális eltérülést, a népek örendelkezési jogának biztosítását az ország nem magyar ajkú népei számára is a wilsoni elvek értelmében és abban a reményben, hogy ezek az elvek Magyarország területi integritását nem veszélyeztetik, de biztosabb alapokra helyezik. Követeli a nemzeti tanács a gyűlékezési és egyesülési jogot, a megfelelő birtok- és szociálpolitikai reformokat, elismerését az újonnan létrejött ukrán, lengyel, eszék, délszláv és osztrák-német nemzeti államoknak és kívánja, hogy az általános békekongresszuson az ország képviseletében olyan férfiak küldessenek ki, akik fenntartás nélküli barátai a lezserelésnek, a kötelező békebírósnak és a nemzetek ligájának.

Természetes, hogy erre a felhívásra meg fog mozdulni az egész ország, a dolgozó Magyarországnak népe.

Lehetetlennek tartjuk, hogy Baja város polgársága is összetett kezekkel és néma ajakkal várjon és akarátának, véleményének ebben a sorsdöntő órákban kifejezést ne adjon!

Meggyőződésünk, hogy az ország és a magyar nemzet feje fölött feyvegető katasztrófilis veszedelemből csak úgy menekülhetünk, ha a népjogok, a teljes demokrácia, az ország teljes függetlenségének és szabadságának és a békének zászlóját fennem lobogató nemzeti tanács és az ezt megalakított egyesült pártok szózatát magukévé tesszük, azt követjük, ahhoz szívvel-lélekkel esatlakozunk!

Az országos függetlenségi és 48-as párt, a szociáldemokraták és radikális párt közös programját a bajai polgárságnak is magáévá kell tennie!

Legyen vége a közönynek, a letargiának, a némaságnak!

Ma már nem is politikáról, — a létünkéről, mindannyiunk sorsáról van szó!

Felhívjuk a bajai függetlenségi és 48-as párt elnökségét, hogy a párt végrehajtó bizottságát azonnal hívja össze! Hívja meg erre a szociáldemokraták és radikálisok vezetőit is és kérésükkel elő együttesen a nagygűlést, amelyre pártkülönbőség nélkül gyűjtsék egybe a város egész polgárságát!

H I R E K.

Pusztuló fiaink,

testvéreink, egy ezersebtől vérző szenvedő ország esengő kiáltása száll felénk. A haretetek rémes kórusát tul zugja az itthoni nyomorúságok, bajok, betegségek gyászos lamentációja. Örökösen temetünk. A milliónyi áldozat között a legmegindítóbb, a legszomorúbb az a halálba menő csapat, amelynek létszáma immár közel egy millió tördéveszes. A mi soraink között vonulnak el, mint a halál sötét kaguja felé vándorló árnyak. A legtöbbben a haretetek szerettek szörnnyű betegségeket, vagy pedig az itthoni nyomorúságok oltottak beléjük a halál csiráját. Meg kell mentenünk őket, vissza kell vezetnünk az élet napfényes útjára! Halottak napját, amikor a drága elköltözöttekre gondolunk, szemeljük az ő megmentésükre, hogy minél kevesebb legyen a sirhant és minél kevesebb a bánat, amely e napon a temetőket sarándok helyekké teszi. A sirhantokra szánt keszornkből egy-egy virágszál értékét ajándékozzuk a tördébetegyek megmentésére.

Emlékezzünk a halottakra, de legyünk irgalmasok a szenvedő embertársak iránt is!

A József kir. Herceg Szanatórium Egyesület.

Közigazgatási bejárás

A Goldschmidt Zsigmond-féle malomhoz a tulajdonos vasúti iparvágányt akar építtetni. Ennek az iparvágánynak ma vált a közigazgatási bejárása, amelyen részt vett a kereskedelemügyi miniszterium kiküldötte, az államépítészeti hivatal képviselője, valamint Baja város részéről Weisz Nándor polgármester helyettes, Fehér Jenő tiszti főmérnök, dr. Klenánc György tiszti főügyész és Oltványi István rendőrkapitány.

A temetők látogatásának eltiltása. A még mindig uralkodó spanyol járvány miatt a tiszti főorvosi hivatal javaslatára a polgármester november hó 1-én a temetők látogatását eltiltotta és a rendelet végrehajtására az ellenőrzésére a főkapitányt felhívta.

Kétezer Hanga-szövetkezet. E hó folyamán nevezetes határközös érkezett a

magyar fogyasztói szövetségi mozgalom. Kétezeredik szövetkezet nyílt meg a Hanga, a Magyar Gazdaszövetség termelő, fogyasztási és értékesítő szövetségi központja kötelékében Ziraen, a Bakony regényes vidékén. Brogyán községben (Bármegye) alakult az első Hanga szövetkezet 1898-ban. Tizenkét esztendő múlva Dömsöd községben (Pestmegye) elhelyezték az ezredik Hanga onoktábláját. Október hó 15-én pedig tehát husz évre kétezeredik állomáshoz érkezett ez az állomás a Csúha völgyében van, aheva immár a szövetségi kultúra, a szociális haladás útát tört magának. A magyar „Hanga”-nak most kétezer szövetkezéssel és kétszáz milliónál is nagyobb forgalmával, ma már a közvélemény, a közgazdasági tényezők s a hivatalos körök is elismerik, hogy a „Hanga” vezető és irányító szerepet visz a magyar fogyasztók ellátásában. (M. J.)

Nincsen dohány már hat óta Baján. A közönség ki van téve a legleketlenőbb dohányzósorának. A nagytrafik hat héttel ezelőtt megrendelte Szegedről a dohányt, amelyet át is vett a szállító, azonban a vasút nem akarta továbbítani. Most vagy 3 héttel ezelőtt Grünhut Miksa nagykereskedő azaz a távirati kéréssel fordult a szabadkai üzemeltetésébe, hogy adjon a dohányra szállítási engedélyt. A vasúti üzemeltetés azonban ezt megtagadta. Kíváncsiak vagyunk, hogy milyen államférdék az, hogy 30-40 métermáza dohány ne jöjjön Bajára és ne kárhozzon a közönség szívni valót.

A halpiac. Baján kevés a hal, ami van, az is megfizethetetlen. A halászok azaz magyarrazzák ezt, hogy hitványzik a munkáskéz, de meg az anyag is. A régi kútelálók lassankint elpusztultak, az újakert korribilis áratok követelnek. A halászat azért nem szűnt meg, sőt most vált kiűzető mesterséggé. Idejegyezzük az áratok, amikor a kecsge és a haraszárt 30, a petykásért 25 koronát kértek. Így szimpia halászléves vasora ezen az alapon ma egész kis vagyonba kerül. Árulták apróbb pontyot is, háromfért egy kilóra, ezért minden erepirulás nélkül kértek 20 koronát. Ellenben Budapestre, főleg Bécsbe fől-szállítanak minden elképzelhető mennyiséget.

Ujvidéken sok a zsir. A közlelmendezékek minisztere nemrégiben hatalmas zsirimszűnyiség beszállítását követelte Ujvidék városától. Ha a város tényleg beszállítja az osztrákoknak szűnyimennyiséget, Ujvidék zsirellátását nagy veszély

fenyegette volna. A helyzet azonban kedvezőre változott. Bulgáriából, Szerbiából a menekülők nagy mennyiségű sertést és börtökülű szalonát hoztak Ujvidékre és felajánlották a város közlelmendezői céljaira. Nagy-mennyiségű sertést ajánlottak fel a Nisből érkező német katonák is. Ujvidék helyettes polgármestere egy intézkedett, hogy az ujvidéki henteseknek megengedjék a hízott sertések vásárlását, úgyhogy Ujvidék jelenleg veléságes zsirbőségben van. Igen jó lenne, ha Bajának is juttatna valamit a nagy bőség-ből, mert itt is elkele.

Visszavonulási piac Ujvidéken. Ujvidék az első etapja a Szerbiából való visszavonulásnak és ennek a sok baj mellett vannak kellemes oldalai. Az élelmes német hadiak nem-nemü esirkéket, libákat, malacokat hoztak magukkal Szerbiából és azékat igazán békebeli áratok árulgatják. Egy liba vagy malac ára 20 korona Ujvidéken. Mígott disznákat, szalonát hajóteher számára hoz magával a Szerbiából menekült lakosság és ezeket Ujvidékre már a maximális árnál olcsóbban is meg lehet kapni, holott pár nappal ezelőtt még sokszor tulfizetésről sem lehetett ilyen kincsekkel kapni.

Ausztria csak élelmeért szállit kasszát. Az osztrák kasszagyárosok legutóbb ülést tartottak, amelyen elhatározták, hogy a magyar mezőgazdaságnak eszentül csak egy szállítanak kasszát, ha osztrába élelmiszert kapnak, sőt a Magyarország részére kiutalt szenkouting-nus egy részét is maguknak követelik.

LEGUJABB.

Felesküdtek a horvát honvédek

Zágráb. A 25. horvát honvéd gyalogezred parancsnoka Kulesár ezredes az egész zágrábi honvédelegénységgel együtt a honvédelaktanyában letette a hitágesküvét a horvát nemzeti tanácsnak. Zágráb városa eszedés, de a környéken a szerkűt hatonak óriási fosztogatást visznek véghez. A zágrábi nemzeti tanács közlelményt boaszóttott ki, amely szerint az egész fegyveres erő a nemzeti tanács rendelkezésére boaszóttotta magát.

Ujvidékig jár a vonat

Szabadkai tudósítónk jelenté, hogy hivatalos közlés szerint a bródi gyorsvonat közlekedését egyidőre boaszóttották és az ezután csak Ujvidékig közlekedik.

A cseh katonák.

Prága. A cseh nemzetiségű katonák parancsnoka megjelent a prágai nemzettanács előtt és elbadta, hogy az új helyőrség a cseh nemzet tanács rendelkezésére áll.

Kifosztották a zágrábi vonatot.

Szabadka. Az itteni tüzletvevőtestétől vett értesülés szerint a zágráb—dombóvári vonatot Zágráb alatt szökevény katonák kifosztották.

Andrássy békeajánlata.

Berlin. Andrássy Gyula gróf külügyminiszter külön békeajánlata nagy meglepetést keltett Berlinben. Azt hiszik, hogy a piavei kedvezetlen hadihelyzet okozója ennek a külön békeajánlatnak. Az október 5-iki békeajánlatot is Ausztria-Magyarország siettetve. Berlinben nagyon jól tudják a bulgár eseményekből, hogy a különbéke esetén az átántnak az illető hadviselő állam területe átvonulási területté alakul át. Eppen ezen okból is a vélemény alakult ki, hogy az általános béke sokkal közelebb van, semmiat gondolnók.

A szerkesztésért és kiadásért felelős:
FÜDÖR KÁROLY.
Szerkesztő: Dr. STERNI JÓZSEF.
Kiadó: „CORVIN”-NYOMDA, BAJA.
Nyomatott a „Corvin”-könyvnyomda
gyorsrajtáján Mátyás-utca 2. Baján.

NYILTTÉR.

E rovatban közlésért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Köszönőnyilvánítás.

Istenben boldogult férjem, illetve édesapánk elhunyt és végtisztesége alkalmából olyan nagy arányban nyilvánult meg a nekünk jóleső és végtelen fájdalomunkat enyhíteni törekvő szíves részvét-nyilvánítás, hogy azt külön-külön képtelenek vagyunk megköszönni.

Ezért ezúton mondunk a szíves részvét-nyilvánításért minden ismerősünknek, jóakaróknak és jóbarátunknak hálás köszönetet.

Baja, 1918 október 29-én.

Özv. Buday Istvánné és családja.

Élethossziglani vasuti balesetbiztosítás!

**Az európai összes vasútra, földalattira
drótkötélpályára, stb. érvényes. Egyszer
és mindenkorra fizetendő díja 50 korona.**

**10,000 korona halál-, 10,000
korona rokkant- és 3 korona
30 fillér napikártérítés.**

Felvilágosítást nyújt:

Providentia - Biztosító.

Főigénység:

Merkur Szállítási - Vállalat.

Éjjeli inspekciós

november hó 4-ik reggeli 7 óráig

és vasárnap délután nyitva:

LOVASSY ODÓN

gyógyszertára.

Hirdetések

a Bajai Független Ujság és

a Bajai Közlöny részére

jutányos áron vétetnek fel!

Egy jókarban levő, prém-
galléros

télikabát

eladó. Cím: Corvin-nyomda.

Házeladás.

Túrr István-utca 5. számú
ház szabad kézből eladó.

Értekezni lehet ugyanott.

Egy itcést

felveszünk megállapodás szerint. Értekezni lehet vasárnap délelőtt Sreremlei-utca 47-ik szám, Hausler György-féle vendéglőben.

Mindenesszakácsnő

kerestetik egy két tagból álló családhoz.

Cím a Corvin-nyomdában.

Keresek megvételre egy nagyobb, használt

meteor-kályhát.

Cím a „Corvin”-nyomdában.

Értesitem a tisztelt vásárlóközönséget, hogy a — kiválóan bevált —

**„DOBIN”
mosóporból**

ismét sikerült egy nagyobb mennyiséget beszereznem és azt még a régi árban bocsájthatom forgalomba.

Tisztelettel
RÓNA JÓZSEF.
Baja, Grauaug-féle ház.

Bajai Ujság és Közlöny
Házánál PALMA védőt rajza

A Bajai Kereskedelmi és Iparbank igazgatósága, felügyelő-bizottsága és tisztviselői kara őszinte fájdalommal és megilletődéssel jelenti

VAJDA HENRIK

urnak,

az intézet hosszú éveken át volt érdemes nyug. cégvezető-igazgatójának, rövid szenvedés után bekövetkezett elhunytát.

A megboldogultban intézetünk régi, kiváló munkatársát gyászolja, kinek emlékét mindenkor hálás kegyelettel fogjuk megőrizni.

Kelt Baján, 1918 október 29-én.

Tégla x Cserép x Múpala
Cementlap x Cementvályu
Kutgyűrűk x Mész x Cement
Watproof elszigetelő-anyag

Állandóan kapható:

Grünhut Miksa

tégla- és cementárugyárában

Telefon : 111.

BAJA.

Telefon : 111.

Teker-, luxus-, postautók és autobuszok legnagyobb választékban komplett felszereléssel azonnali szállításra.

Fekete Sándor — Budapest, Liszt Ferenc-tér 3.

Gummipótló-kerekek és bőrprotektorok minden méretben

kaphatók és mindenféle felszerelési cikkek.

Corvin-nyomda.

Baja, Mátyás király-tér 8. szám.

Mindennemű nyomtatványok izléses, pontos és gyors kivitele. Kész nyomtatványok nagy raktára.

„Bajai Független Újság” és „Bajai Közlöny”
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Telefon-szám: 164.